

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Татар Шуганы авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ

Татар Шуганы авылы

№46

«17» гыйнвар 2022 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Татар Шуганы авыл жирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә кермәүче жирләрне яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Татар Шуганы авыл жирлеге уставы нигезендә

Татар Шуганы авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Татар Шуганы авыл жирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә кермәүче жирләрне яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәне расларга.

2. Татар Шуганы авыл жирлеге Советының түбәндәге карарлары үз көчен югалткан дип танырга:

- 2021 елның 15 февралендәге 20 нче номерлы "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Татар Шуганы авыл жирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә кермәүче жирләрне яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында";

- "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Татар Шуганы авыл жирлеге Советының 2021 елның 11 августындагы 32 нче номерлы карары белән расланган, "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Татар Шуганы авыл жирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә кермәүче жирләрне яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү хакында".

3. Элеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» урнаштыру юлы белән түбәндәге веб-адрес буенча игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru>. һәм Азнакай муниципаль районының

«Интернет» мәгълүмати-коммуникацион челтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatar.ru>.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны торак-коммуналь хужалык, төзекләндерү, экология һәм жир мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Рәи Хәертдинов М.Ш.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Татар Шуганы авыл жирлеген Советының
17.01.2022 ел 46 нчы номерлы
караына кушымта

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Татар Шуганы авыл жирлеген территориясендә, Россия Федерациясә дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә кермәүче жирләренә яшел үсентеләренә кисү тәртибе турында Нигезләмә

Әлегә Нигезләмә Россия Федерациясә Конституциясә, Россия Федерациясә Граждан кодексының 15 статьясы, Россия Федерациясә Урман кодексы, 61, 68, 77 статьялар, "Әйләнә-тирә мохитне саклау турында" 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татар Шуганы авыл жирлеген уставы белән халыкның экологик иминлеген тәэмин итү максатыннан эшләнде һәм Республикасы Азнакай муниципаль районының Татар Шуганы авыл жирлеген (алга таба-авыл жирлеген) территориясендә, Россия Федерациясә дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә кермәүче жирләренә яшел үсентеләренә кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчәләр

Әлегә Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр-агач, куак һәм үлән үсә торган табигый һәм ясалма үсентеләр (шул исәптән парклар, скверлар, бакчалар, газоннар, чәчәкләр, шулай ук аерым торучы агачлар һәм куаклар).

Табигать территорияләре - бердәм географик (климат) шартларында формалашкан жирлек, туфрак, үсемлекләре рельефының билгеле бер типларын үз эченә алган, хужалык эшчәнлегенә кагылмаган яисә аз кагылган территорияләре.

Яшелләндерелгән территорияләре - табигый барлыкка килгән үсемлекләре участоклары, ясалма яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге жирләренә 50 проценттан да ким булмаган өлешә үсемлекләре каплаган участоклар.

Урман территорияләре-төрле функциональ билгеләнештәге урман үсемлекләре белән капланган табигать территорияләре участоклары.

Агач- үсентеләрдән кала, ачык беленеп торган кәүсәлә, диаметры кимендә 5 см., биеклегә 1,3 м булган үсемлек.

Куак-туфрак өслегендә ботакланган, күпьяеллык (агачтан аермалы буларак) үсемлек;

Үлән капламы-газон, табигый үлән үсемлегенә.

Әрәмәлек - нинди дә булса жирдә үсә торган үсемлекләре, куә үсә торган куаклар.

Яшел массив-бердәм сөзәклек барлыкка китерүче 50 данәдән дә ким булмаган (15 елдан зуррак) агачлар үсә торган территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген, тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләрне яисә тамыр зонасындагы туфракны зарарлы матдәләр белән пычрату, ут төртү яки башка йогынты ясау.

Яшел үсентеләрне юк итү - яшел үсентеләрне кисү яки башка зыян китерү, аларның үсешен туктату.

Компенсацион яшелләндерү - юк ителгән яки зарарланган 2 коэффиценты белән яшел утыртмаларны яңадан житештерү.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларның сакланышын һәм үсешен тәэмин итү буенча бурычлар оешма – оешмаларга бирелгән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда-әлеге оешмалар житәкчеләренә йөкләнә;

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләрен кулланучылар һәм арендаторлар яшел утыртмаларның сакланышын тәэмин итәргә, яшел үсентеләрне тиешенчә карарга тиешләр.

2.4. Авыл жирлеге территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.5. Төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.6. Яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәэмин итү белән бергә урнашмаган яшелләндерү территорияләрен һәм яшел массивларны куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне үз белдеге белән кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территориясендә агачларны һәм куакларны кисү рөхсәт алу нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт кәгазе авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

Рөхсәт бирү тәртибе авыл жирлеге башкарма комитеты карары белән расланган агач һәм куаклар кисүгә, кронлауга яки утыртуга рөхсәт бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтүнең административ регламенты белән билгеләнә.

3.3. Рөхсәт бирү мөрәжәгать итүченең салымнар, жыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә түләнергә тиешле процентлары булмаганда (авария хәлләренә бәйле очрактан тыш) гамәлгә ашырыла.

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты хат - заявка кергәннән соң гариза бирүчегә әлеге эш төрен үткәргә рөхсәте булган махсулаштырылган оешмага түбәндәгеләрне алу өчен мөрәжәгать итәргә киңәш итә:

3.4.1. яшел утыртмаларның исәп-хисап исемлеге;

3.4.2. агач-куак кисүгә тиешле агач утыртмаларының санын, төрен, категориясен билгеләү максатларында төзелә торган яшел үсентеләрне натураль тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен түләүне (түләү) исәпләү. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маендагы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рөхсәтнең гамәлдә булу срогы-90 көн.

3.5. Эшләрне башкаруга рөхсәт алган очракта, мөрәжәгать итүче әлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләр кискән өчен түләүләрне кертергә һәм компенсацион яшелләндерү тәртибен раслаучы документларны тапшырырга тиеш.

3.6. Агач һәм куак кискән өчен түләү гариза бирүче тарафыннан авыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.7. Яшел үсентеләрне кисү эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, гариза бирүче акчасы хисабына башкарыла. Агач кисү бары тик аттестацияләнгән белгечләр генә рөхсәт ителә.

3.8. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны кисү, төяү, һәм чыгару эшләре гариза бирүче хисабына башланган көннән өч көн эчендә башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм эш урынында киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.9. Территориянең кисү урынына якин урнашкан территориядә газ, яшел үсентеләр зарарланган очракта, эшләр житештерүче аларны территориянең хужасы һәм контроль органнары белән алар компетенциясе чикләрендә килештерелгән, әмма зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мәжбүри рәвештә торгызу эшләрен башкара.

3.10. Агач кискән өчен түләүне башкармыйча, агач һәм куакларны кисү түбәндәге очрактарда авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан рөхсәт ителә:

3.10.1. яшел үсентеләрне карау, санитар кисүләр һәм реконструкцияләү;

3.10.2. авария хәлендәге һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.10.3. торак һәм жәмәгать биналарында ут режимын бозучы агач һәм куакларны кисү, әгәр дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса;

3.10.4. авария хәлендәге (төшү куркынычы тудыручы, коры-сары) агачларны һәм куакларны кисү.

3.11. Югарыда күрсәтелгән очрақларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыручы мөрәжәгать итүчегә авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацияле яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.12. Авария, коры-сары һәм куркынычсызлыкка куркыныч тудыручы яшел үсентеләр акт нигезендә комиссия тикшерүе нигезендә киселә.

3.13. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип таныла:

3.13.1. рөхсәтсез яки рөхсәтсез агач һәм куакларны кисү, әмма рөхсәттә күрсәтелгән токымнарның да шул санда түгел;

3.13.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

3.13.3. кәүсәне божралау яки төпләү;

3.13.4. үсә торган агачларның һәм куакларның үсеш туктатылганчыга кадәр зарарлануы;

3.13.5. агач һәм куакларга агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зыян китерү һ. б.;

3.13.6. үз белдегә белән корыган агачларны кисү;

3.13.7. үсә торган агачларның һәм куакларның башка зарарлануы.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү рөхсәт ителгән агач кисү, законсыз рәвештә яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү очрақларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган, әмма яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү факты ачыкланганнан соң бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләндерү гражданның яисә юридик затларның мәнфәгатьләрендә яисә хокукка каршы гамәлләр нәтижәсендә яшел үсентеләрне зарарлау яки юкка чыгару булган акчалары исәбеннән башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натураль формада - компенсация яшелләндерүенә: 2 коэффицент белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне яңадан торгызуга түләнергә тиеш.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашырганда яшел үсентеләрне саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алып барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре аларның максатчан билгеләнешенә бәйлә булмаган төзелеш һәм кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел утыртмалар утыртылган жир кишәрлекләрендә төзелеш алып барганда, проект документациясе киселергә тиешле яшел утыртмаларга бәя бирергә тиеш. Мондый очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен һәм әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә компенсация яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

6.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшкуарлык эшчәнлеге, эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларга зыян китерү яисә аларны юкка чыгару тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплылыкка тартылалар.